

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב, סז)

טוב להגיד ולשיר **נְיֹזֵן נְיֹזֵן נְיֹזֵן נְיֹזֵן** מאובן לזכות לכל הישועות

וישאלו איש לרעהו שלום ... (יח, ז)

... וישאלו איש לרעהו שלום הנאמר במשה ויתרו, ואמרו רבותינו ז"ל מי הקרוי איש זה משה, וכמה היו רחוקים זה מזה, משה קבל התורה מפי הגבורה ויתרו נתגייר ממקום רחוק וטמא מאד כי לא הניח עבודה זרה שלא עבדה. בפרט בעת שבא למשה שעדיין לא נתגייר רק שרצה להתגייר.

ואף על פי כן קוראם איש ורעהו, כי כך דרכו של הצדיק הגבה מאד שהוא בחינת משה שהוא מוריד את עצמו ומקרב את עצמו כל כך למי שיש לו איזה רצון להתקרב אל האמת הוא מקרב את עצמו אליו כל כך כאלו היה חברו ממש כאלו הם איש ורעהו. (לקוטי הלכות - הלכות בכור בהמה טהורה ד' - כ"ב)

זכור את יום השבת ... (כ, ה)

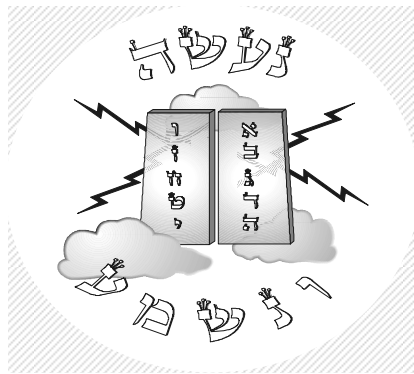
ועל כן בחינת שבת הוא עצה גדולה נגד כל ההתנגדות והבלבולים שיש לאדם, הן מעצמו הן מאחרים, כי בכל התאוות והבלבולים והמחשבות רעות החולפין ועוברין עליו, צריך לזכור בשבת שהוא בחינת בטול אל התכלית, כמו שאמרו (במכילתא): זכור את יום השבת (שמות כ) — זכרוהו מאחד בשבת. כי שבת הוא בחינת 'שב ואל תעשה', בחינת שביטה ובוטול, שהוא עצה גדולה, שבכל מה שחולף ועובר עליו, יבטל עצמו איזה שעה ויזכר את עצמו בהתכלית. כי כל אדם שבעולם יכול לבטל את עצמו ולזכור בהתכלית שהוא להכלל באור האין סוף יתברך. ואי אפשר לבאר זאת בכתב, כי הוא לכל חד כפום מה דמשער בלביה.

אבל על כל פנים כל ישראל מאמינים שזה עיקר תכליתם ותקוותם לנצח, וכל אחד כפי מה שהוא, בכל מה שעובר עליו, יכול לבטל עצמו בתוך כל הבלבולים והטרדות, שזהו בחינת שבת, שהוא בחינת שביטה ובוטול. ועל ידי זה יתבטלו כל המחשבות הטרודות וכל החכמות של הבל ושקר, ויזכה לעשות כל עסקיו בשביל התכלית, בבחינת המח ניוזון תחלה, שיהיה אכילתו וכל עסקיו בשביל התכלית שהוא המח והחכמה האמתית, לא שיהיה חס ושלום כל חכמתו ותחבולותיו בשביל העולם הזה והגוף, שהוא בחינת עשו, בחינת הגוף ניוזון תחלה. כי בחינת שבת מבטל בחינת אחיזת עשו. וזה בחינת מה שמבאר בהמעשה של הבנים שנחלפו (ספורי מעשיות מעשה יא) בסוף, שכשרודפין אותו שרוצה לכנס אל הגן (שמרמו על הגן עדן), יעמד עצמו אצל שבת, דהיינו כני"ל והבן.

כי באמת ישראל בכלל, הם בבחינת קדשת שבת, כמו שאומרים בברכת המבדיל: בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה. כי ישראל ממשכיין קדשת שבת לששת ימי החל. ועל כן כל אכילת ישראל קדש, כי ישראל אינם אוכלים שום מאכל מיד, רק צריכין להמתין הרבה קדם שאוכלין, ועל ידי זה הם ממשכיין עליהם בכל אכילתם בחינת קדשת

שבת, שהוא בחינת המח ניוזון תחלה. כי איש ישראל כשעומד בבקר ולבו חלש ורוצה לאכל, אבל אינו אוכל מיד, כי צריך להמתין עד שייטול ידיו ויברך ויתפלל, והכשרים והיראים ממתנינים יותר, כי לומדים גם אחר התפלה קדם שאוכלים.

וכשרוצה לאכל אינו אוכל מיד, כי אם על ידי כמה מצוות שעושין מקודם, שמקדשין המאכל, כגון בשר צריך שחיטה וניקור ומליחה והדחה. וכן לחם צריכין לקח חלה מקדם וכו', ואחר כך כשרוצה לאכל צריך לטל ידיו ולברך. נמצא שכל אכילת ישראל הוא על ידי המתנה הרבה, כי על ידי כל זה שממתניין הרבה קדם אכילתם כני"ל, על ידי זה ממשכיין על עצמן קדשת שבת שהוא שביטה ובוטול, ומכניעין בחינת עשו שהוא בחינת 'הלעיטני נא' — שחוטף המאכל מיד. אבל מחמת טרדת העולם הזה

ותאוותיו, יוכל להיות שגם איש הישראלי ישחך חס ושלום בשעת האכילה וכיוצא את התכלית, על כן צריכין לזכור בכל פעם את השבת, דהיינו שבתוך תוקף הטרדה של עולם הזה, או כשבא לאכל וכיוצא, יבטל את עצמו איזה שעה שזהו בחינת שבת, אז יזכה שהמח ניוזון תחלה, ויהיו נכנעים כל ההתנגדות והשונאים והבלבולים. (לקוטי הלכות - הלכות שבת ו' - אות ה')

לא תנאף, לא תגנב ... (כ, יג)

עיקר תאוות ניאוף נמשך על ידי הגנבה של הבעל דבר שגונב וחותר במחשבות האדם בכמה תחבולות וערמומיות וגנבות עד שמביאו לידי הרחור חס ושלום. ועל כן נסמך לא תנאף אצל לא תגנב כי עיקר ניאוף בא על ידי בחינת גנבה של הבעל דבר כני"ל. וזה בחינת: אם ראית גנב ותרץ עמו ועם מנאפים חלקך, היינו שהפסוק מוכיח 'אם ראית גנב' — שהוא היצר הרע יותרץ עמו, ועל ידי זה יועם מנאפים חלקך'. כי באמת היה ראוי לך לזהר מאד מהגנב הזה, כי צריכין לשמר מחשבתנו מאד מאד מהגנב הזה, ואתה לא די שלא שמרת עצמך ממנו, אף גם אם ראית גנב ותרץ עמו, שנתרצית אחריו רחמנא לצלך, ועל ידי זה ועם מנאפים חלקך וכני"ל. על כן צריך האדם להזהר ולהישמר מאד שלא יהיה כרוך

אחר המחשבות רעות שמכניס בדעתו על ידי גנבותיו, רק ישתדל בכל כחו לגרש ולבער הגנב מקרבו. כי באמת הבחירה ביד האדם לגרשו, כי המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו, ושם עיקר הבחירה. אשרי השומר מחשבתו היטב קדוש יאמר לו. (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ד' - ט')

שיחות

(מ' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)
... כל העולמות קלם ידעו שרבנו הוא גאון כזה מה שאין דגמתו, הוא היה בארץ ישראל והיו שמה תלמידי הבעל-שם-טוב, הם היו גדולי תורה, גאוני ארץ, גאוני קדושים, הם היו תמיד עוסקים בתורה ומצוות, בתורה ומעשים טובים. אז הם גמרו קלם את כל השי"ס והיו בקיאים בשי"ס ובכל מקום, ונעלם מהם איזה רש"י, אף אחד מהם לא ידע. וכלם חשבו וחפשו באיזה מקום מופיע הרש"י, ורבנו הקדוש היה יושב גם-כן בניניהם והיה שותק, לא אמר כלום, אז הם הבינו שהוא מצחק מכלם, הוא עושה שתיקה והשתיקה שלו זה סימן שהוא יודע. אז הם בקשו ממנו שיגיד להם איפה הרש"י, הם היו קלם בדכאון: "אנחנו למדנו כל השי"ס, מדוע אנחנו לא יודעים איפה הרש"י?" אז הוא אמר להם והוא החיה אותם, זה היה במסכת זבחים, זבחים זה בנין הבית, זה הקרבנות, בדף זה וזה...

ורבנו הקדוש קדם ההסתלקות שלו הוא היה מתאנח וצועק מאד בקולות משנים ואנחות וצעקות גדולות על הכפירות והאפיקורסות שעתידין להתפשט בעולם רחמנא ליצלך, אז הוא ראה שאנשי שלומנו מתאנחים לפניו והם דואגים, "מה נעשה? מי יתן לנו חיים, מי ירחם עלינו, מי ירפא אותנו, מה יהיה מאתנו?" הם דאגו מאד, אז רבנו אמר להם: "כשאני הולך לפניכם, אז אתם דואגים!" וגלה דעתו בפרוש וברמז שכל מה שעסק עם אנשיו המקרבים אליו - הוא את אשר ישנו פה, ואת אשר איננו פה, היינו אף עם הדורות העתידיים לבוא.

וגם-כן הוא אמר כמה שיחות בזה, "רק אתם תחזיקו עצמכם יחד באחדות והתחברות ואהבת חברים, אז תהיו אנשים כשרים, ולא כשרים בלבד אלא אפילו צדיקים וטובים תהיו, כי השם יתברך יעזר לי בוודאי שיהיה כרצוני אשר רציתי מכבר, כי בעזרת השם יתברך גמרתי ואגמר כרצוני בוודאי" ("איך האב אויס גיפירט און וועל אויס פירן"). ואמר שכל מי שיגע ויתחבר לאחד מאנשיו בוודאי יהיה איש כשר באמת, ולא איש כשר בלבד אלא אפילו צדיק גמור, כמו שאני רוצה!
"אם אתם תהיו ביחד - אני אהיה אתכם. מה אתם דואגים?" אז הוא אתנו. אם אנחנו נותנים לבנו לתורה, להאמת, לאור האמת, אז נעשה עמנו עניין אחר מן העולם.

אני נאפי פראפער
ווא פאקוואים...

כל העולם משקעים בהבלי העולם הזה, כלם מחפשים חיות, לחיות בשביל הבנים, בשביל הבני בנים, כל אחד רוצה לחטוף כל העולם לעצמו, כל הכבוד וכל הגדלה. ורבנו הקדוש הוא יחיד בעולם, רבי נתן אמר: "העולם משגע, ורק אני הכרתי אחד נורמלי!"

רבנו הקדוש הוא להפך מכל החלוניים ולהפך מכל החסידים ולהפך מכל העולם, והוא מנצח את כלם, הוא נותן שתיקה אחת - וכובש כל העולם! זה השתיקה שלו, של הבעטליר, זה יתרץ על כל הקושיות שחושבים עליו ושואלים עליו קושיות: "מה זה, היה הבעל-שם-טוב הקדוש והארי" הקדוש... וכל הצדיקים, מדוע דווקא רבנו? וגם-כן אנשי שלומנו לא כלם ידעו הסוד, לא כלם זכו, רק כל אחד כפי מה שמשער בלביה, כפי המסירות נפש, כפי הרצון...

מכתב

(ספר אבי הנחל א' - מכתב ז')
ב"ה, יום ה' חג העצמות
העשור תשי"ח, טבריא.

לכבוד חמדת לבי הנעים, שלום ואור רב מהנשר הגדול ירחף עליו בכל יום תמיד לאורך ימים.

הריני שולח לו את ברכתי הלבבית... ברוך שהחינו והגיענו לזמן הזה שעשה לנו נסים נגלים לעיני כל העולם, ונסים נסתרים העלמים מדעתנו, כן נזכה לגאולה השלמה על-ידי התגלות הדעת הקדוש של הצדיק האמת נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו אמן.

על-ידי קדשת ארץ ישראל זוכין לידע מרבי האמת, ויתגלה האמת בעולם, ועל-ידי זה הכל חוזרין לה' יתברך אפילו אמות העולם לעבדו שכם אחד.

כפי מה שזוכה להתקשר ולהכלל בהצדיק האמת כמו כן זוכה ליקשת ארץ ישראל.

ארץ ישראל היא כלליות הקדשה שבכל הקדשות, ושם זוכין לצאת מטבעיות, ולידע ולהאמין שהכל בהשגחה לבד, שזה כלליות הקדשה.

ארץ ישראל מקבלת קדשתה מהצדיק שאצלו כל הברכות וההשפעות.

אם היה האדם מאמין באמת בקדשת ארץ ישראל חלק אחד מאלפי אלפים מכמו שהוא באמת, בוודאי היה רץ ופורח לארץ ישראל בכל כחו ולא היה שום מונע שימנעהו.

כל אחד מישראל יש לו איזה חלק בארץ ישראל ושם חיינו, שם קדשתנו, שם ביתנו, שם ארצנו, שם אדמתנו, שם חלקנו, שם גורלנו. ובחוף לארץ אנו גרים כאורח נטה ללון המתגולל בחוצות ובשוקים וברחובות, כי אין זה אדמתנו וחלקנו כלל, ועל-כן נקראת חוף לארץ, חוף דווקא. כי בחוף אנו עומדין, בחוף ממש, ואין איש מאסף אותנו הביתה עד אשר נבוא על אדמת הקדש.

בזכות התורה שממשיך הצדיק זוכין לארץ ישראל.

על-ידי ישיבת ארץ ישראל משיגין השגחת ה' יתברך על העולם.

היכן שמתקבצין אנשי שלומנו ראוי ליסע מכל קצווי ארץ לתחב את ראשו ביניהם.

אם נעשה עמנו מה שנעשה, יש לנו אב זקן ואנו בטוחים בכחו הגדול כי רב הוא.

אל תאמין בעצמך, "בעצמך" דייקא, כי כשהוא בעצמו בוודאי אין לו להאמין בעצמו, כי יפול באין סומך. אבל מי שאוחז עצמו בהצדיק

האמת הוא בטוח ממכשול ונפילה, כי תורתו של הרבי האמת תנחהו בעולם הזה, ובקבר ובעת התחיה לנצח.

עיקר האמנות והחכמה העמקה של הצדיק האמת הגדול מאד, שידוע להלביש את חממתו הגבוהה בכמה וכמה לבושים עד שיכול להורידה ולהכניסה בהנמוכים מאד, כשזוכים להתקרב אליו, עד שגם הם יזכו להשגת אלקות שזה עיקר החיים האמתיים חיים הנצחיים.

גם בתקף הגלות הזה, נזכה לצאת מכל הטמאות ולעלות לכל הקדשות עד שנוכה להשגת אלקות על-ידי גדל כחו של הצדיק האמת.

העולם מלא צעקות וגניחות בלי שעור, וכלם צועקים "ממון", וכל אחד צועק בקולות משנות כאלו לו חסר יותר מכל העולם עד שכמעט יוצאת נפשו מעמק מרירותם. ועיקר החיות מקבלין מהצדיק יסוד עולם הממתיק בכל עת מרירותא דעלמא בדרכים נפלאים, ועל-ידי ממתיקים מעצמו המרירות בהמתקות יתרות, וכל אחד כפי קרובו להצדיק, וכפי אמונתו בו - כמו כן נמתק מרירותו.

האמונה היא הפתח והשער שדרך בו נכנסין אל הקדשה, ועיקר האמונה הוא להאמין בחידוש העולם שזה אי אפשר להבין בשכל בשום אופן כי אם באמונה.

ועיקר תקון האמונה הוא על-ידי רוח

נבואה שמקבלין מהצדיק האמת המאיר אור האמונה בעולם אפילו עתה גם עתה, כי על-ידי רוח קדשו נתברר המדמה וזוכין לאמונה, להאמין בהתחלה והתחדשות הראשון, דחינו בחידוש העולם שה' יתברך ברא עולמו יש מאין המחלט, שזה עיקר האמונה. אהבתו ותשוקתו החזקה לשמע דבורים אמתיים אלצוני ודחוקני להוסיף לכתב את אשר הזמין ה' תחת קולמוסי גם בחלישת כחי לא עליך. בדרישת שלום לבבית.

ישראל דב אודסר

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - חיתון, ג')

מה שהכלה שולחת להחתן, יש על זה טעם גדול על-פי תורת אמת, וכן מה שצועקים 'שבת', ואומרין מלי דבדיותא, שקורין גראמין, הכל שייך להחתנה על-פי האמת (עיין ליקוטי מוהר"ן, סימן מט, בסופו). ועיין עוד במקום אחר מעניין כל הדברים שעושין על החתנה מה שמכסין הכלה וכו', ומה שזורקין על החתן 'האפין', ומה שהחתן דורש ופוסקין לו הדרשה, ונותנין לו מתנות לדרשה, וכן מה שהבדחנים מלהפכים עצמן וכו' הכל מאת ה', ומבארים שם על זה טעמים נפלאים, ואין כאן מקום לבארם (עיין שיחות הר"ן, סימן פו).

... וזכנו לשמחה של מצוה, ועורנו לשמח חתן וכלה הכשרים, לשמחם בכל מיני שמחות ולזמר ולרקד לפניהם בשמחה וחדוה רבה, בקדשה ובטהרה גדולה, ונוכה על-ידי-זה ליחד

חתן וכלה העליונים ולחבר אשת נעורים עם דודה באהבה ואחורה ורעות, ונוכה ליחד יחודא עלאה ויחודא תתאה, ויתחברו יחד ארבע אותיות של שמך הגדול והקדוש, ויקים מקרא שכתוב: "בקרנך קדוש ולא אבא בעיר"... (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה מ"ט)

סיפור

(סיפור ההתקרבות לרבינו ז"ל) ... ועכשו נפתח בסיפור על מורנו רבנו הרב החסיד ישראל זכור לטוב. ר' ישראל זכורנו לברכה היה מחסידי ברסלב. ואילו היה אפילו בימי מורנו הרב רבי נחמן היה גם אז חידוש נפלא. אין לתאר את כל מה שראיתי אצלו. בשבילו לא היה קיים כלל כל העולם הזה. לא משפחה לא אשה ולא בנים. ועבודה כזאת ותפלה כזאת לא ראיתי מעודי, וכשהיה עומד בתפלה היה הכל בעיניו כלא כלום. הוא היה חידוש גדול, ואף-על-פי שחסידי טבריא היו אנשים שהתנגדו לחסידות ברסלב, אבל אותו העריכו מאד, כי בכל מעשיו היה מקדש השם.

על פניו היה שרוי חן דקדושה, מפני שקדושתו וחסידותו וצדקתו עם השם ועם כל בני אדם, ועבודתו את השם בהתלהבות וחיות נורא ונפלא. כל מי שפעם ראה אותו ואפילו מי ששמע רק את שמעו ואפילו המתנגדים הכי גדולים היו מתבטלים מפניו והוקירו אותו מאד. הוא היה יושב במירון ובני ביתו היו בצפת.

ביום שישי היה בא לביתו. (במירון היה בחינת עולם הבא כי לא היה שם שום נברא והישוב קטן ורק בערב ראש חודש היו באים לשם מעט אנשים) והיה תמיד על הציון הקדוש של רבן שמעון בר יוחאי ועוסק תמיד בתפלה והתבודדות, לפי דעת עזת רבנו זכורנו לברכה. ובהיות שבקשתי מהשם יתברך שישלח לי מי שיקרבי לחסידות ברסלב, חשבתי כיצד יזדמן לי אדם כזה שייצא ממירון ששם מקום עבודתו ויבא לטבריא ...

והנה אירע שבאותה תקופה התחיל רב ישראל (קארדונר) ז"ל לסבול מכאבי רבמטיזם, והכאבים היו גדולים כל כך שכבר לא היה בגדר האפשר לו ללכת להתפלל ולעבוד את השם יתברך, כי הרגיש כאילו חותכים כל אבר בסכינים חתיכות חתיכות, וחשב בלבו אולי זה הוא רצון השם שישע לטבריא, ואולי שם לא יסבול כל-כך כאבים. אבל כל זמן שלא ידע בבירור שכך רצון השם יתברך, לא רצה לעזוב את מירון.

ואמר, להפך, יש להישאר במירון ולבקש מאת השם יתברך שיעזור לו. והיו לו ספקות הרבה זמן, אבל לבסוף כשכאביו התגברו, אמר, משמע שכך רצון השם יתברך שישע לטבריא. עד שקיבל הארה במוחו והחליט לנסוע לטבריא בלי שום פקפוקים. ולאחר שגמר בלבו, אמר ועשה. בחינת **וישכחם אברהם בבוקר**. והקדוש-ברוך-הוא סיבב הסיבות שנזדמן אלי ...

שבת שלום

תרומות בכל טיפוי הדואר, חשבון מספר 7-2255-89
מערכת: 054-8429006 או 054-8484486
מכתבים: ת.ד. 27100 ירושלים 91270
שידורי מצוה: 02-5824048 (13:00-15:00)
דואר ל: Shabat.Breslev@gmail.com
הורדת הדפסת עלונים (ארכיון):
www.nanach.org/parsha